

UVODNI NAGOVOR UREDNIKOV

Spoštovane kolegice in kolegi, cenjeni bralci,

z velikim zadovoljstvom in strokovno odgovornostjo vam predstavljava zbornik znanstvenih prispevkov, nastalih ob strokovnem srečanju *Družinska obremenjenost in ginekološki raki*. Kot ginekologa, ki se v vsakodnevni klinični praksi srečujeva z izzivi zgodnjega prepoznavanja, svetovanja in obravnave žensk z večjim tveganjem za razvoj raka, se zavedava, kako pomembno je poglobljeno razumevanje družinske anamneze in genetskih dejavnikov v sodobni ginekološki onkologiji.

Družinska obremenjenost pogosto predstavlja prvi in včasih tudi edini namig na povečano ogroženost bolnice. Vendar pa razmejitev med naključjem in dedno pogojenim tveganjem ni vedno enostavna. Prav zato zbornik odpira temeljna vprašanja, kot jih izpostavlja prispevek *Družinska obremenjenost: kdaj družinska anamneza presega naključje?*, ter jih nadgrajuje z vpogledi v kompleksne genetske, biološke in klinične mehanizme.

V ospredju sodobne obravnave so personalizirani pristopi, ki jih osvetljujejo prispevki o imunoterapiji in ohranjanju plodnost, uporabi hormonske terapije pri ogroženih ženskah ter o pomenu poznavanja zarodnih mutacij za načrtovanje systemskega zdravljenja. Posebno težo imajo tudi razprave o raku dojke kot modelu razumevanja skupnih genetskih imenovalcev ter o pogosto spregledani povezavi med Lynch sindromom in ginekološkimi raki

Zbornik pomembno dopolnjujejo prispevki, ki se posvečajo preventivnim kirurškim posegom, psihološkimi vidikom genetskega testiranja ter personaliziranemu spremljanju žensk z družinsko obremenjenostjo. Ne nazadnje pa prispevek o dilemah in pasteh v klinični obravnavi opozarja, da kljub napredku ostajajo številna odprta vprašanja, ki zahtevajo multidisciplinaren pristop.

Verjameva, da zbornik ne predstavlja zgolj pregleda aktualnega znanja, temveč tudi spodbuja kritično razmišljanje, razpravo in nadaljnje raziskovanje na tem hitro razvijajočem se področju. Naj služi kot strokovna podpora pri vsakodnevnem delu ter kot navdih za izboljšanje obravnave naših bolnic.

Ob tej priložnosti se iskreno zahvaljujeva vsem avtoricam in avtorjem za njihov dragoceni prispevek, pa tudi organizatorjem srečanja za vzpostavitev prostora za izmenjavo znanja in izkušenj.

S spoštovanjem,

doc.dr. Nina Kovačević, dr.med.

doc.dr. Sebastjan Merlo, dr.med.